:date: 2015-11-17 21:46:59 +0200

.. : Author: Emin Reşah .. : Date: 12452

Amerika'nın her şeyin arkasında olmasına dair teorileri veya bu makamın İsrail'e ait görülen versiyonlarına sık rastlarsınız.

Basitleştirilmiş bir dost/düşman algısı için faydalı olabilir ancak gerçeği ne kadar yansıtabilir?

Diyelim Amerika'nın 300 milyon nüfusu var. Bu nüfusun zeka dağılımı yaklaşık olarak Türkiye'ninkine yakın olmalı, kendi kültürlerini vakıftırlar ama bir konuda *üstün yetenekli* oranı Türkiye'de %1'se orada %10 olacak değil, en fazla %2 veya %3'tür. Bu oranı nüfusla çarpınca Türkiye'nin rekabet etmesi mümkün olmayan bir yetenek havuzu demek. 300 milyondan %3'ünün yönetime (veya askerliğe) üstün yeteneği olması 9 milyon kişi demek, 70 milyondan %1'i 700 bin kişi demek.

Ancak bizim aramızdaki güç farkını yaratan, aslında sahip olduğumuz kaynaklar ve hangi mirasın üzerinde oturduğumuz. Yani halkların arasında böyle bir fark olsa bile, Birleşik Devletler'in dünyanın her yanına jandarmalık yapmak mecburiyetinde olmasını hesaba katınca, aslında Türkiye'nin kendi alanında daha kuvvetli olduğunu görmek mümkün. 9 milyon kişi dünyanın her yeriyle ilgili politika oluşturmak ve analiz üretmek zorunda, Türkiye'yle bunların sadece çok az bir kısmı ilgili olabilir; buna mukabil Türkiye'nin elindeki yetenek sadece kendi çevresindeki dünya ile ilgileniyor.

Dünyanın en tepesinde olmanın getirdiği kaçınılmaz bir dağınıklık var ve bu politikaların ince ayar yapılmasına engel. Türkiye'nin tüm cereyanlarını takip edip, bunları yönlendirmek, Amerika'nın harcı değil. Bir yerlerde ince ince halkları ve politikaları biçimlendiren insanlar olduğuna inanmak, gücün temerküz ettikçe ince ayardan uzaklaşması kanununa ters. Amerika'nın falanca operasyonda her iki tarafı da oynaması ihtimali, operasyonun büyüklüğü ve nihayetinin belirsizliği arttıkça sıfıra yaklaşır. Bürokrasiler kaba bir netliği, böyle ıncık cıncık akıl oyunlarına tercih eden adamlarla dolu, herkesin koltuğunu korumaya çalıştığı bir dünyada yaşıyoruz.

Bu sebeple komplo teorilerinin bir noktadan sonrasını pek ciddiye almam. Amerika 11 Eylül'den haberdardı ama harekete geçmedi mesela makul gelirken, Amerika 11 Eylül'ü kendi planladı ve gerçekleştirdi biraz zor gelir. Bu ikisi arasında, bürokrasinin her şeyi görmesi ile kör olması arasında bir fark var ve ikinciyi tercih ederim.

Bu sebeple her kaşıntıda *dış mihrak* arayanların düşünce tembelliğine hükmederim. Dış güçlerin, *yangında* yapacakları bellidir, düşene bir tekme daha atmak için sıraya girecekleri açıktır; ancak muntazam yürüyen halkları düşürme kabiliyetleri yoktur. Kendi içindeki dengeleri iyi kollayan ve *sinir sistemi* iyi

çalışan bir hükümetin, *dış mihrakların oyunları* gibi laflara başvurmak zorunda kalmaması beklenir.

Ha, her tarafında ayrı destek ve bastonla yürüdüğü halde, birkaçını atıp, kendini artık desteksiz idare edeceğini düşünen ama destek çekilince yalpalamaya başlayan bir hükümetin *dış mihrak* kavramı başka olabilir tabii.

Türkiye, hem zihnen, hem madden Batı desteğiyle yaşayan, politik meşruiyetini Batı dilinde arayan bir devletçe yönetiliyor. Hükümetimiz de muhafazakar demokrat gibi, bizim için hayli manasız ancak Batılı için Hristiyan Demokratlara tekabül içeren bir kalıba girmeye çalışıyor. Sonra Batılı, siz İslamcısınız, demokrat olamazsınız deyince afallıyorlar, zira politik destek bir şekilde kesilmiş oluyor ve mensubu bulunduğumuz aşağılık kompleksi mezhebi, ülkenin büyük bölümünde hükümetin meşruiyetini tartışma konusu yapıyor.

Bunun daha barizini Batı mali ve ekonomik desteği çekince yaşıyoruz. Batı'nın uysal müstemlekesi rolünü bırakmaya yeltenince, zihinlerde asırlardır tortulaşmış bu aşağılık kompleksi harekete geçiyor ve hükümete ihtarlar çekiliyor.

Burada ince komplo teorilerinden çok, Batı'nın sosyal cereyanlara göre pozisyon almayı bilmesini görüyorum. Ne istedikleri, ne yapacakları Batılılar kadar belli başka kimse yok, net olarak *menfaati olmayan işle uğraşmaz* diyebildiğimiz tek zihin onlarda. Buna rağmen menfaatlerine dokununca, göbek bağımızı sıkmalarına anlam veremiyoruz. Herhalde *dost* ve *adil* olduklarına, demokrasi ve medeniyet afra tafralarına *biz* inanınca, onların da inanacağını sanıyoruz.

Amerika kimi destekliyor?

Cevap basit: Bir ülkede Amerika kazananı destekliyor ve derdi bir takım soyut idealler değil, kendi menfaatleri ve bu menfaatleri korumak için gerekli miktarda müdahale edecek güce sahip. *Kazanan* Amerika'yla harbetmeye çalışmadığı sürece, müdahaleye gerek görülmüyor ve harbedecek kadar gözünü karartanla önce politik desteğini çekerek, sonra da en kaba haliyle savaşarak mücadele ediyor.

17 Kasım 2015 Bu yazı 17 Ağustos 2013'te yazılmış. Bu arada geçirdiklerimize bakınca bazı kısımlarının fazla yalın olduğunu düşündüm. Tahminim bir normalleşme zeminine girdik ve Erdoğan artık Sangay Beşlisi demeyecek, biz de modernlerle barışacağız.

2